

דעת תורה מב"ק ארמו"ר מ'ריונאוויטש זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע:

מי שסוגר את הגמרא הוא עריק ומסייע לאויב

למלחמה שיערוך מישהו אחר?! ובלשון הכתוב: "האחיכם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה"? ! ולכן, ינעל את "מטה המפקדה" וילך בעצמו ל"חזית".

הרי מובן וגם פשוט, שהנהגה כזו, לא זו בלבד שלא תביא תועלת, אלא אדרבה – תביא חורבן רחמנא ליצלן, היפך הניצחון.

וכשם שבצבא גופא, כדי שהחייל בחזית ינצח, יש צורך שהמפקד הראשי ישב במקום בטוח ויכין את התוכניות לחייל שעורך את המלחמה – כן הוא במובן רחב יותר בנוגע לכללות העם כולו:

כדי שהצבא יחד עם המפקד שלו יצליחו בעריכת התוכניות וניהול המלחמה בדרך הטבע, מוכרח להיות העסק בתורה ע"י דוד – אלו שעורכים את כל התוכניות הרוחניות כדי שיצליחו התוכניות הגשמיות; ואם הם עוזבים את עריכת התוכניות הרוחניות, הנה לא זו בלבד שאינם מביאים תועלת, אלא הם גורמים את היפך הניצחון והיפך מפלת האויב רח"ל.

ולכן: כשם שמי שהעמידוהו בחזית ובורח מן החזית נחשב ל"עריק" – כך נחשב ל"עריק" מי שהושיבוהו בישיבה כדי ללמוד תורה יומם ולילה (כיון שבזכות העסק בתורה מנצה יואב בצבא), והוא סוגר את הגמרא ובורח מן הישיבה (כדי להראות שגם הוא לוחם, וגם לו מגיע מדלי' וכו'); לא זו בלבד שאינו מסייע לניצחון, אלא אדרבה: הוא עורך ממקומו ופותח את החזית לפני האויב.

ולמעשה, שבפרט מסוים יש נסיון גדול יותר לעוסק בתורה, וממילא שכרו גדול יותר:

מי שנמצא בחזית – כולם טופחים על שכמו, ונותנים לו ציוני כבוד, מדפיסים אודותיו בעיתונים, מעלים אותו בדרגה, וזוכה לכל הכבוד, הוא ובני

יש צורך בשני סוגים: אלו שחוזרים ואומרים ש"כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים", ואלו שעומדים בפועל על הגבול ומגינים שלא יטלו את ה"נחלת גוים" . . . וכפי שהי' בזמן דוד, ענינו של דוד הי' שעסק בתורה, בתפילות ובאמירת תהילים, וענינו של יואב בן צרוי' שהי' על הצבא, והי' צורך בשניהם, וכדברי הגמרא "אילמלא דוד לא עשה יואב מלחמה, ואילמלא יואב לא עסק דוד בתורה", ובפשטות: יואב לבדו – לא היתה לו שום טענה, לולי הגיבוי של התורה, שהרי התורה אומרת שארץ ישראל, ארץ הקודש, שייכת ל"גוי קדוש"; וכן לא מספיק דוד לבדו עם לימוד התורה, כיון שרצונו של הקב"ה שתהי' הנהגה בדרך הטבע, ולכן יש צורך שיואב בן צרוי' יהי' על הצבא, ויאחז כלי הנשק וילחם מלחמת ה'.

וכשם שביששכר וזבולון, "הקדים זבולון ליששכר", לפי ש"תורתו של יששכר ע"י זבולון היתה" כמו כן יש קדימה לאלו שנמצאים בצבא ויוצאים למלחמה, "יואב בן צרוי' על הצבא", שמוסרים נפשם ומעמידים עצמם בסכנה; אבל צריך לדעת שכשם שיש צורך ביוצא צבא בישראל שיעמוד על הגבול, כמו"כ יש צורך בעסק התורה של דוד, שהרי "אילמלא דוד לא עשה יואב מלחמה".

ויש להביא דוגמא לזה מהצבא גופא – שהרי כל אחד רוצה משל מהמקצוע שלו:

המפקד על הצבא – לא נמצא על הגבול, במקום של סכנה, אלא במקום מוגן אי שם רחוק מן החזית, ושם יושב בקור רוח, במנוחה ובשלחה, ומכין את התכניות והתכסיסים הדרושים לעריכת המלחמה.

ולכאורה, יכול מפקד הצבא לשאול את עצמו: היתכן ששולח את בנו ואת חבריו להעמיד את עצמם בסכנה, ואילו הוא יושב בעורף ומכין תכניות

ביתו ובניו ובני בניו, שהוא זה שהי' בחזית, ומבלי להתיירא ירה כו', וכבש עיר פלונית ומושב פלוני.

ולעומת זאת, מי שיושב בעורף ועוסק בתורה – הנה אלו שלא יודעים במה הוא מתעסק, מחרפים ומגדפים אותו: הייתכן?! "האחיכם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה"?!

ואפילו אלו שיודעים אודות תפקידו בעורף לספק מזון ומאכל לאנשים היוצאים בצבא,

– שהרי אם לא יהי להם מזון ומאכל, לא יעזור מה שיש להם כלי נשק, ומזון ומאכל גשמיים זקוקים למזון ומאכל רוחניים, כך, שאם לא מספקים מזון ומאכל רוחני, לא יכול להיות נצחון במלחמה –

הרי החלק שלו הוא גרוע, כיון שלא רואים מה שפעל, ועד ש"נושאים ונותנים בו מוזרות (נשים הטוות) בלבנה" (כלשון הגמרא), והולכים וצועקים: "האחיכם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה"?! – הנך פחדן! ...!

להסביר להם את החשיבות של לימוד התורה, ושהוה ה"עורף" וה"יסוד" שעליו בנוי הנצחון הגשמי – הנה לא לכל אחד יש סבלנות לשמוע זאת, והעיקר – הוא אינו רוצה כלל להבין זאת!

וממילא, בנוגע לאותות כבוד – בוודאי לא שייך לדבר, להדפיס אודותיו בעיתון בכותרת גדולה – הנה הלואי שלא יפרסמו אודותיו לגנאי, אבל לשבח בוודאי לא שייך.

ואחרי כן, כשמגיע לביטו, אומרת לו אשתו: ה"שכן" הביא מהמלחמה טנק שלם, ואילו אתה הבאת עמך גמרא ישנה שנדפסה לפני מאה וחמישים שנה, בשנים כתיקונם; האם יכולים להשוות טנק לגמרא ישנה?! ...! ואין לו מה לענות לה! ...!

וזהו ענינה של "תורה אור" – להאיר כל ענין כפי שהוא. ובענינו, שכשם שנחוצה המציאות של "יואב בן צרוי" על הצבא, כך נחוצה המציאות של דוד שעוסק בתורה; ואדרבה: דוד הי' המלך, ואילו יואב בן צרוי הי' השר שלו, אלא שכיבוש הערים בפועל הי' ע"י יואב בן צרוי. ולכן: הרואים בעיני בשר, ואינם רוצים להתבונן קצת בעומק יותר כיצד מנצחים במלחמה, הרי הם רואים את השלב האחרון בדרך הטבע – שעומד בן אדם בחזית ויורה;

אבל האמת היא – שכדי שפלוני יוכל לעמוד בחזית, יש צורך לפני כן בכו"כ אנשים, נשים וטף שיכינו את ה"עורף",

והצורך העיקרי שבכל העיקרים – שיהי' מי שיבטיח שהחייל יהי' אדם חי, כי, גם אם יהיו תחת ידיו כל כלי הנשק הטובים והמשובחים ביותר, הנה אם אינו אדם חי, רח"ל, לא יפעל מאומה. וכיצד נעשה החייל אדם חי – כשיש יהודי שלומד תורה, שהיא "חינו ואורך ימינו", והיא "מגנא ומצלא" על לומד התורה ועל כלל ישראל.

. . ועד"ז בכללות העם כולו – שיש צורך בחייל היוצא למלחמה, ואדרבה – שכרו קודם לכל אחד, כיון שהוא מעמיד את עצמו בסכנה בפועל, אבל יש צורך במי שלומד תורה, שמבטיח את בריאותו וחיותו של ה"עורף", וממשיך חיים ביוצאי צבא בישראל, ואם יעזוב את משמרתו וילך ל"חזית", נחשב ל"עריק", וגורם בלתי סדר והיפך הסדר גם בעניני החזית, שזהו היפך ענין הניצחון.

וכאשר י"עשו כולם אגודה אחת" . להבטיח שארץ הקודש תישאר שייכת לגוי קדוש, בידענו שברצונו ית' היתה תחילה "נחלת גוים", וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו, כפי ש"כח מעשיו הגיד לעמו" בתורה – אזי "יכירו וידעו כל יושבי תבל", ש"מלכותו בכל משלה", "וידע כל פעול כי אתה פעלתו", וכולם "יכירו וידעו" שארץ ישראל שייכת לעם ישראל, "ובאו וגו' והשתחוו להוי' בהר הקודש בירושלים", בקרוב ממש בביאת משיח צדקנו.

משיחת ו' תשרי ה'תשכ"ח, תורת מנחם חלק י"א עמ' 72 ואילך

הוראה מימי הפורים הבעל"ט

בשעה שנודע למרדכי ואסתר אודות הגזירה – הרי לכל לראש היו צריכים, לכאורה, לילך בדרכים דיפלומטיות (שהרי מרדכי ישב בשער המלך ואסתר היתה המלכה). אבל, המגילה מספרת, שלכל לראש אמרה אסתר למרדכי "לך כנוס את כל היהודים הנמצאים בשושן וצומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים לילה ויום", וזה הי' הצעד הראשון בפעילותם לבטל את הגזירה.